

LEVEND LEUVEN. Voor iedereen!

Ja, we wonen graag in Leuven. Een aangename stad op maat van de mensen, met veel mooie oude monumenten, vaak van wereldklasse, in een levendig centrum waar altijd wel iets te beleven is. In de lente en zomer genieten veel Leuvenaars en bezoekers midden in het centrum van de mooie parken en parkjes, oude kloostertuinen of binnentuinen, waarin de vogels fluiten en zomeravonden geuren naar bomen en bloemen.

Dit zijn dan ook de kernkwaliteiten van een waardevol historisch centrum van een oude Europese stad. Een stad op maat van mensen, met groenruimten die vaak een lange geschiedenis hebben en de woonkwaliteit in de stad enorm verbeteren. "Leuven, oeroud en springlevend" is dan ook terecht de slogan van de stad.

Maar hoelang kunnen wij hierop nog rekenen? Actueel staat er een reeks van grote projecten op stapel die het uitzicht van Leuven definitief zullen veranderen. Nu is een stad per definitie zeer dynamisch en moet ze mee evolueren met haar tijd. Jammer genoeg bedreigen sommige projecten net deze kernkwaliteiten in plaats van de stad te versterken. Op verschillende plaatsen lopen acties van bezorgde burgers, die geconfronteerd worden met grootschalige bouwprojecten, waarbij veel buurtgroen zal verdwijnen, waardevolle monumenten zonder veel respect voor de context verbouwd worden en het kleinschalige, historische karakter van de binnenstad dreigt te verdwijnen.

Daarom willen een aantal Leuvense buurtverenigingen, gesteund door de natuurbewegingen Natuurpunt en de Vrienden Van Heverleebos en Meerdaalwoud, en het Leuvens Historisch Genootschap, hun bezorgdheid uiten aan het stadsbestuur en de bevolking van Leuven. We vragen concreet aandacht voor de volgende zaken:

- de bevolking moet beter en pro-actief betrokken worden vanaf de aanvang van de plannen. De Leuenaar is trots op zijn stad en bij de bevolking ligt een schat van informatie die de kwaliteit van veel bouwprojecten sterk kan verbeteren en afstemmen op de behoeften van de mensen die er elke dag wonen en werken;
- bouwprojecten moeten veel meer rekening houden met de historische context en actueel waardevolle groenzones. Oude bomen en waardevolle historische tuinen, hebben vaak een lange, boeiende voorgeschiedenis en zijn eigenlijk onvervangbaar;
- de stad moet leefbaar blijven om stadsvlucht te vermijden. Een aangename omgeving met veel buurtgroen voorkomt de stadsvlucht, waarbij vooral welgestelde gezinnen naar het platteland verhuizen;
- buurtgroen heeft een enorme positieve impact op het welzijn en de gezondheid van de bewoners. Buurtgroen doet de mensen ook buiten komen en heeft een belangrijke functie om te spelen, te ontspannen, burens te ontmoeten.
- de historische context van Leuven is een lange termijn investering, die rendeert voor toerisme dat steeds belangrijker wordt. De historische steden zijn de belangrijkste troef van Vlaanderen maar in Leuven zien we veel monumenten verdwijnen of verkommeren. Hiermee verspeelt Leuven veel van zijn waardevol kapitaal.

Wij zijn dan ook bezorgd dat net die kernkwaliteiten steeds verder aangetast worden.

Daarom roepen wij onze verantwoordelijke politici op om hun beleid grondig te herzien en in de afweging tussen zuiver numerieke bewoningsobjectieven en welzijnsfactoren zoals een authentieke, kleinschalige en groene woonomgeving rekening te houden met de bewoners.

De Leuvenaars staan niet alleen. Vergroening van gebouwen, buurten en steden staan in een tijdperk van versnelde verstedelijking internationaal in de kijker. Er is een groeiende erkenning van de economische “returns” zowel van monumentenzorg als van de ecodiensten van groene ruimten. Hiervan getuigt ook het succes van de beweging “Save the City Gardens” waarbij de ondertekenaars zich aansluiten en waarvan wij hierna de visie weergeven:

“Speelruimte voor kinderen is voor gezinnen een belangrijke voorwaarde om in de stad te blijven wonen. Groene plekjes zorgen voor ruimte en voor een gezond evenwicht in de stad. Zij dragen bij tot het behoud van de biodiversiteit in de stad en vervullen een belangrijke sociale functie. Tussen de huizen vormen ze een natuurlijke afscherming en bij hevige regens zorgen ze voor een natuurlijk stormbuffer die ons beschermt tegen waterschade. Stadstuinen zijn de groene longen van de stad en onmisbare filters voor fijnstof. Ze zijn enorm kostbaar maar kosten niets aan de gemeenschap. Zij zijn van collectief belang voor elke stadsbewoner.

Stads- en buurtbewoners willen daarom als volwaardige gesprekspartners (en niet als te negeren tegenpolen van een project) erkend worden wanneer beslissingen genomen worden die een onmiddellijke impact hebben op hun levenskwaliteit. Zij wensen aan de achterzijde van hun huis of appartement niet uit te kijken op muren en dichtgemetselde ramen of verplicht te zijn uit te wijken naar parken om na een drukke dagtaak tot rust te komen en zich goed te voelen in de stad.”

Op dit ogenblik zijn er 4 projecten die wij wensen ter discussie te stellen.

1. De tuin van het Montfortanen klooster in de site “Twee Waters”.

Samen met het kerk- en kloostercomplex is hij geklasseerd als stadsgezicht bij MB van 9 juli 1996 omwille van de historische, artistieke en socio-culturele waarde van de site. Bovendien dient de site volgens de dwingende bepalingen van het stedelijk ruimtelijk structuurplan als geheel bewaard te worden. Als ecologisch waardevolle groenlong langs een zeer dicht bewoonde buurt en een drukke verkeersader in de stad vormt de tuin samen met het Dijlepad een groenas die bijna tot aan Sint Maartensdal de stad indringt. Het traject van het Dijlepad ter hoogte van de Twee Waters is o.a. dankzij de Dijle-begeleidende Montfortanentuin één van de meest aantrekkelijk recreatieve en toeristische plekjes in Leuven. Desondanks werd de tuin in een recent goedgekeurd RUP voor bebouwing vrijgegeven. De plannen om voor het verlies van deze tuin te compenseren met een steriel grasplein en enkele schrale plantsoenen zijn voor ons onaanvaardbaar.

2. De “Stadstuinen Bondgenotenlaan” zijn in verhouding tot andere sites misschien klein in omvang, maar de belevingswaarde van het groen is hier, in hartje Leuven, van enorme betekenis voor de omwonenden. In deze drukke buurt snakken de mensen naar groen en verafschuwen ze de oprukkende ventilatoren vóór hun slaapkamer. Ook de schreeuwerige nachtverlichting van een grote bioscoop. Pand 111 in de Bondgenotenlaan herbergt enorme erfgoedwaarde die door een bouwaanvraag verloren dreigt te gaan. Het winkelpand is een wederopbouwpannd van Speder, nog volledig intact met prachtige trappartijen, stukplafonds en parket. Een recente aanvraag om het mooie voorhuis te ontmantelen en de tuin vol te bouwen tot aan de residentiële appartementen ter hoogte van de Lepelstraat kreeg een negatief advies van Onroerend Erfgoed en van het Schepencollege. Deze kleine appartementenblok in Expo 1958 stijl (architect De Hens), werd samen met zijn prachtige nu bedreigde tuin in 1962 bekroond met de architectuurprijs.

Een licht gewijzigde bouwaanvraag voor pand 111 ligt nu ter tafel. De hele buurt wacht met spanning af want een gunstig advies zou als startsein kunnen dienen om ook de andere binnentuinen aan de Bondgenotenlaan voor bebouwing vrij te geven. De bestemming is ‘kernwinkelgebied’, maar de handelaars in de buurt geven te kennen niet “opgezet te zijn met anonieme dozen’ en de banalisering van hun buurt.

3. De “Kartuizerij Terbank” gelegen in parkgebied en een woongebied met culturele, historische en esthetische waarde is een groene oase in de Leuvense binnenstad en een parel van het Leuvense erfgoed. Daarom is ze al meer dan vijftig jaar beschermd als monument en landschap. In het structuurplan werd de Kartuizerij opgenomen als een gebied met een hoge belevingswaarde. Ondanks al deze beschermingen wordt de site bedreigd met een nieuwbouwproject van de K.U.Leuven. Deze plannen laten, door hun grootschaligheid en de voorziene verkeersafwikkeling een verbouwing en bestemmingswijziging voorzien waardoor niet alleen het beschermde stadgezicht, met de 500 jaar oude moestuin en een deel van het park, maar

ook de ongerepte eigenheid van deze kloostersite, een plaats van rust, stilte en bezinning, voor eens en voorgoed zullen verdwijnen.

De buurtbewoners vragen niet meer of niet minder dan dat de K.U.Leuven en de overheden, het beschermingsbesluit naar de geest en de letter zouden respecteren en een residentiële bestemming voorzien, zoals bvb. het Begijnhof, waardoor de unieke ziel van de site behouden blijft.

4. De Janseniusite

Het comité van buurtbewoners van de Janseniusite (Minderbroedersstraat, Kapucijnenvoer, Janseniusstraat) te Leuven ontstond naar aanleiding van het bouwproject “Janseniushof” in het hart van deze buurt. In dit project zou de tuin van het pand “De Goede Herder” praktisch volledig bebouwd worden en wordt in ruil een bestaande schoolspeelplaats als “park” aangeboden. De buurtbewoners zijn verbolgen over het verloop van dit project en zijn van mening dat de Stad Leuven zich uitsluitend laat leiden door de plannen van de betrokken projectontwikkelaars terwijl de huidige bewoners op geen enkel moment gehoord werden. Het eindresultaat betekent voor hen een grote vermindering van de levenskwaliteit in de buurt omwille van de grootschaligheid van het project (geen gezinswoningen zoals oorspronkelijk voorzien), de extreme verhoging van de woondensiteit en een drastische aantasting van hun nu kwaliteitsvolle groene buurt.

5. RUP Parkgebieden – Van-Humbeek-Piron Museumsite

De ondertekenaars zullen met argusogen de invulling van het RUP rond de 3 parkgebieden, (Abdij van Park, Heiberg-Bovenlo en in het bijzonder de Museumsite Van Humbeek Piron-Wijnpers volgen en zullen zich verzetten tegen elke ingreep waarbij de ecologische, landschappelijke en cultuur-historische waarden van deze waardevolle sites in vraag worden gesteld.

Wij, ondertekenaars van dit manifest, willen tegenover het College van Burgemeester en Schepenen het onbehagen en de bezorgdheid vertolken van de Leuvenaars rond de toekomst van hun stad als plaats waar het nu nog goed wonen is. Wij dringen erop aan en rekenen erop dat het beleid niet alleen in de hiervoor geciteerde dossiers maar ook voor toekomstige ontwikkelingen herzien zou worden vanuit het oogpunt van kwaliteitsvol wonen in een historische binnenstad.

Met hoogachting,

Voor “Save the City Gardens” Gauthier de Crombrugge	Getekend,
Voor de Vrienden van Heverleebos en Meerdaalwoud (VHM) Jo Symons, Voorzitter	Getekend,
Voor Natuurpunt Oost Brabant Hugo Abts, Voorzitter	Getekend,
Voor Natuurpunt Leuven Eddy Macquoy, Voorzitter	Getekend,
Voor het Leuvens Historisch Genootschap Paul Reekmans	Getekend
Voor “Stadstuinen Bondgenotenlaan” Paul Houben	Getekend
Voor het buurtcomité van de Kartuizerij Terbank Stefan Bovin	Getekend
Voor buurtbewoners Janseniusite Wouter Blondeel	Getekend,